

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Maria Ejchart

BK-VII.0520.422.2025
Warszawa, 28 października 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przedstawiam odpowiedź na interpelację nr 12701 Pań Posłanek Iwony Kozłowskiej i Anny Wojciechowskiej *w sprawie możliwości dalszego pełnienia funkcji po ukończeniu 65. roku życia przez komorników, którzy nie posiadają wykształcenia prawniczego.*

Ad 1

W pierwszej kolejności zauważyć należy, iż interpelacja dotyczy dwóch zagadnień uregulowanych w ustawie z dnia 22 marca 2019 r. o komornikach sądowych (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 1458 ze zm.), dalej u.k.s.

Pierwsze zagadnienie dotyczy obowiązku odwołania z urzędu przez Ministra Sprawiedliwości w drodze decyzji komornika sądowego, który ukończył określony w ustawie wiek. Zgodnie z brzmieniem art. 19 ust 1 pkt 2 u.k.s., znowelizowanego i obowiązującego od 12 sierpnia 2025 r., odwołanie komornika ze stanowiska następuje po ukończeniu przez niego 70 roku życia, a nie jak poprzednio 65 roku życia.

Drugie zagadnienie dotyczy wygaśnięcia z mocy prawa powołania na stanowisko komornika. Stosownie do art. 303 ust. 1 u.k.s. komornicy i asesory niespełniający wymogu wyższego wykształcenia prawniczego (o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 6 u.k.s.) są obowiązani, w terminie 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, ukończyć

wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskać tytuł magistra prawa lub zagraniczne studia prawnicze uznane w Rzeczypospolitej Polskiej. Powołanie na stanowisko komornika oraz asesora komorniczego osób, które w terminie 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie ukończą wyższych studiów prawniczych w Rzeczypospolitej Polskiej ani nie uzyskają tytułu magistra prawa lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Rzeczypospolitej Polskiej, wygasa z mocy prawa z dniem upływu terminu, o którym mowa w ust. 1. Ustawa o komornikach sądowych weszła w życie 1 stycznia 2019 r., zatem skutek wygaśnięcia powołań wobec osób, które w określonym terminie nie zrealizują obowiązku uzupełnienia wykształcenia, nastąpi 1 stycznia 2026 r.

Wymóg uzyskania wyższego wykształcenia prawniczego w terminie 7 lat od wejścia w życie znowelizowanej ustawy obejmuje wszystkich komorników sądowych oraz asesorów komorniczych niezależnie od ich wieku i stażu zawodowego. Ustawodawca nie nawiązał do - uznanej podczas prac legislacyjnych za nieprawidłową - tradycji starego prawa i nie zwolnił określonych komorników czy asesorów komorniczych z obowiązku uzupełnienia kwalifikacji. Termin z art. 303 u.k.s. należy uznać za racjonalny i dostateczny do wypełnienia obowiązku ustawowego - 7 lat to wystarczający czas na uzyskanie przez komorników wymaganego dyplomu, nawet przy uwzględnieniu konieczności zdawania egzaminów poprawkowych czy też pewnych zdarzeń losowych, które mogłyby wpłynąć na czas trwania nauki. Ustawodawca kształtując prawa nabyte tej grupy zawodowej podjął działania niezbędne do zapewnienia jednostce warunków przystosowania się do nowej regulacji, w szczególności przez wprowadzenie przepisów przejściowych. W ocenie Ministra Sprawiedliwości przedstawione argumenty pozostają aktualne i z tych względów nie planuje się żadnych zmian w brzmieniu obowiązujących przepisów, w tym również wprowadzenia dodatkowych przepisów przejściowych dla komorników, którzy rozpoczęli swoją służbę przed wejściem w życie obecnych wymogów i nie posiadają pełnego wykształcenia prawniczego.

Ad 2

W dniu wejścia w życie obowiązującej komorniczej ustawy ustrojowej, tj. 1 stycznia 2019 r. stanowiska komorników sądowych zajmowały również osoby nieposiadające wyższego

wykształcenia prawniczego. Z uwagi na zmieniający się status komornika sądowego w kierunku profesjonalizacji zawodu oraz biorąc pod uwagę narastające wymagania jakie pojawiły się wraz z rozwojem gospodarki, ustawodawca uznał, że zawód komornika sądowego powinny wykonywać osoby legitymujące się wyższym wykształceniem prawniczym z tytułem magistra prawa lub ukończonymi zagranicznymi studiami prawniczymi uznawanymi w Rzeczypospolitej Polskiej. Wymóg posiadania wyższego wykształcenia prawniczego uzasadniony jest również możliwością przechodzenia komorników do zawodu adwokata czy radcy prawnego, dookreśleniem tego zawodu w kierunku organu władzy publicznej, w tym rozszerzonymi kompetencjami o charakterze materialnoprawnym (art. 845 k.p.c.) czy też procesowym (art. 788, 804 § 2 k.p.c.).

Obok wymogu posiadania wyższego wykształcenia, mając na uwadze profesjonalizację zawodu ustawodawca nałożył na komorników i asesorów komorniczych obowiązek ustawicznego kształcenia (art. 25 ust. 1 i 2 u.k.s.) oraz wprowadził nowe zasady aplikacji komorniczej – jako zapewniającej kształcenie na najwyższym poziomie (por. art. 93 ust. 1-3, art. 94 ust. 2 i art. 103 u.k.s.). Charakter czynności wykonywanych przez komorników sądowych, a także ciągle rosnące kompetencje, w jakie są oni wyposażeni przez ustawodawcę, uniemożliwia uznanie wieloletniego doświadczenia zawodowego za spełnienie wymogów edukacyjnych, tj. wiedzy, jaką zdobywa się w trakcie odbywania studiów prawniczych. Z tych względów, Ministerstwo Sprawiedliwości nie rozważa możliwości uznania wieloletniego doświadczenia zawodowego za spełnienie formalnych wymogów edukacyjnych.

Ad 3

Na dzień sporządzenia niniejszej odpowiedzi, żaden komornik ani asesor komorniczy, nie został odwołany ze stanowiska w związku z ukończeniem 65. roku życia i brakującym wykształceniem prawniczym. Jak wspomiano na wstępie odpowiedzi na interpelację wygaśnięcie powołania osób, które nie uzupełniły wykształcenia nastąpi z mocy prawa 1 stycznia 2026 r. Dla wygaśnięcia powołania nie będzie konieczna decyzja Ministra Sprawiedliwości, a skutek wygaśnięcia dotyczyć będzie wszystkich nieposiadających

wyższego wykształcenia prawniczego komorników i asesorów komorniczych - niezależnie od ich wieku i stażu.

Ad 4

Ministerstwo Sprawiedliwości na bieżąco monitoruje sytuację dotyczącą skuteczności i sprawności egzekucji sądowej w Polsce oraz funkcjonowanie kancelarii komorniczych. Należy zauważyć, iż na dzień 1 października 2025 r. funkcję komornika sądowego pełniło 2330 osób, zatrudniających 1164 asesorów komorniczych oraz 194 aplikantów komorniczych.

Wstępne szacunki - cały czas wpływają do Ministerstwa Sprawiedliwości dyplomy ukończenia wyższych studiów przez komorników sądowych - pozwalają na przyjęcie ostrożnego założenia, iż grupa komorników sądowych, która nie uzupełni wyższego wykształcenia prawniczego obejmie około 65 osób. Mając na względzie ilość obecnych asesorów komorniczych - 1164 osoby, Ministerstwo nie przewiduje problemów z obsadzeniem zwolnionych 65 stanowisk. Do czasu przeprowadzenia konkursu na zwolnione stanowiska komornicze w każdej kancelarii powołany zostanie zastępca komornika, którym będzie inny komornik z danego rewiru, co zapewni ciągłość pracy kancelarii i nie powinno stanowić problemów dla obywateli. Jednocześnie zauważyć należy, iż przepisy ustawy o komornikach sądowych, umożliwiają powrót do zawodu komornikowi oraz asesorowi komorniczemu po uzupełnieniu wymaganego przepisami wykształcenia.

Ad 5

Słabnące zainteresowanie absolwentów studiów prawniczych kształceniem do wykonywania zawodu komornika sądowego nie jest związane z regulacją art. 303 u.k.s. Obecna droga do powołania na stanowisko komornika sądowego wymaga ukończenia aplikacji komorniczej i złożenia egzaminu komorniczego z pozytywnym wynikiem. Mniejsza liczba kandydatów na aplikację komorniczą może wynikać również z pogarszającej się sytuacji ekonomicznej kancelarii komorniczych, której skutki dotyczą głównie kancelarie młodych komorników.

Przyczyny mniejszego zainteresowania aplikacją komorniczą są analizowane w Ministerstwie Sprawiedliwości. Resort poszukuje rozwiązań, które spowodują wzrost atrakcyjności tego zawodu. Należy także podnieść, iż Krajowa Rada Komornicza jako naczelny organ samorządu komorniczego wielokrotnie zwracała się do Ministerstwa Sprawiedliwości z prośbą o ograniczenie liczby powołań nowych komorników. Z tych względów mimo obecnego spadku zainteresowania aplikacją komorniczą niezasadne wydają się obawy, iż w niedalekiej przyszłości może zabraknąć wystarczającej liczby komorników do zapewnienia sprawnej egzekucji sądowej.

Z wyrazami szacunku

Maria Ejchart
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/